

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ

התובעת:

חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד ליאור בר סלע

נגד

הנתבעת:

1. דיאז כלי נגינה בע"מ
2. עזרי ביאז
ע"י ב"כ עו"ד שי ארז

פסק דין

הצדדים, והעובדות שאינן שנויות במחלוקת

1. התובעת בת.א. 12749-06-13 (להלן: "חלילית" ו – "תביעת חלילית", לפי העניין) הינה יבואנית ומשווקת של ציוד הגברה וכלי נגינה.
- הנתבעת בתיק זה, היא התובעת בת.א. 15403-11-14 (להלן: "דיאז" ו – "תביעת דיאז", לפי העניין), הינה חברה פרטית המנהלת ומפעילה חנות למכירת ציוד הגברה וכלי נגינה בראשון לציון.
- הנתבע 2, מר עזרי ביאז (להלן: "עזרי"), הוא מנהלה ובעל מניותיה של דיאז.
2. דיאז וחלילית ניהלו במסגרת 15 שנה מערכת יחסים במסגרתה דיאז היתה רוכשת מחלילית מוצרים שונים מעת לעת, ומוכרת אותם הלאה ללקוחותיה, בחנות שבהחזקתה הנמצאת בעיר ראשון לציון. אין כל הסכם בכתב בין חלילית לבין דיאז באשר למסגרת היחסים שביניהם.
3. ביום 17.5.2012 הודיעה גב' תמר בן דוד (להלן: "תמר") עובדת חלילית, לגב' נורית קרמר (להלן: "נורית") עובדת דיאז, בהודעת דוא"ל, כי חלילית מנתקת עם דיאז את מערכת היחסים העיסוקית (נספח 1 לתצהיר תמר – להלן: "הודעת הניתוק") ולא תמכור לה יותר את מוצריה (עדות תמר, עמ' 22 ש' 28-29 עד עמ' 23 ש' 1-3).
- למחרת עזרי השיב לתמר בהודעת דוא"ל ובו שטח בפניה, בין היתר, את טענותיו כלפי חלילית ותמר השיבה לו בהודעת דוא"ל חוזרת "החלטתנו סופית" (נספח 2 לתצהיר תמר).

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ

התביעות ההדדיות בתמצית

4. חלילית הגישה כנגד דיאז ועזרי תביעה כספית על סך של 305,676 ₪ וזאת בעילת חוב שוטף עקב רכישת מוצרים, נזקים ממוניים ובלתי ממוניים, וכן בגין הפרת זכויות היוצרים שלה לפי חוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2008 (להלן: "חוק זכויות יוצרים").

מנגד, דיאז הגישה נגד חלילית תביעה על סך של 150,000 ₪ וזאת בעילת הפרת חוק חוזה סוכנות (סוכן מסחרי וספק), התשע"ב - 2012 (להלן: "חוק חוזה סוכנות") וחוק עוולות מסחריות, תשנ"ט – 1999 (להלן: "חוק עוולות מסחריות").

תביעת חלילית

כתב התביעה

5. חלילית ודיאז ניהלו במשך שנים רבות מערכת יחסים עסקית של ספק ולקוח. הוסכם בין הצדדים כי מוצרי חלילית שיימכרו על ידי דיאז, יישאו עליהם תווית ועליו הסמליל של חלילית.

6. בשלב מסוים דיאז החלה להטעות לקוחותיה בכך שהיא זו שמייבאת את המוצרים ולא חלילית. יתירה מכך, מערכת היחסים בין עובדי חלילית לבין עובדי דיאז התערערה עקב התנהלות כוחנית, ברברית וצרחנית של עובדי דיאז הכוללת איומים, עלבונות ופוגענות, על רקע דרישות מידע של עובדי דיאז מעובדי חלילית ביחס למוצרי חלילית.

7. בשלב מסוים לא יכלה חלילית לשאת עוד את התנהגות אנשי דיאז ובחודש מאי 2012 הודיעה חלילית לדיאז כי היא אינה מוכנה למכור לה סחורה נוספת, וביקשה ממנה לפרוע את יתרת חובה שעמד אותה עת על סך של 75,676 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין ממועד הגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל.

דיאז נמנעה מלפרוע חוב זה, וזו עילת התביעה הראשונה עליה מבוססת התביעה.

8. בנוסף, הסתבר לחלילית כי דיאז העלתה לאתר האינטרנט שלה חומר שיווקי ביחס למוצריה, חומר אשר הוכן על ידי חלילית ואשר פורסם באתר האינטרנט שלה. חלילית קיבלה את המידע ביחס למוצריה, הכוללים מידע טכני, תמונות, עיצובים, ותרשימים מהיצרנים בחו"ל, והשקיעה משאבים רבים בתרגום החומר לעברית, עריכתו והנגשתו ללקוח בישראל בין היתר על דרך של הוספה על המקור, התאמת התוכן לקהל הישראלי מבחינת מושגים מקצועיים, הבהרות בנושאים טכניים וטכנולוגיות שאינן מוכרות, ותוספות שיווקיות רבות שנובעות מהיכרות עם המוצרים כמו גם מחשבה שיווקית.

לכל משווקי חלילית היה ידוע כי חלילית אוסרת על שימוש בתכנים אלה גם משום שמנועי החיפוש מעניקים חשיבות רבה לתוכן מקורי והעתקתו עלולה לגרום לדירוג נמוך של חלילית במנועי החיפוש.

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

9. נוכח האמור, העמידה חלילית את עילת התביעה השניה שלה כנגד דיאז בגין הפרת זכויות היוצרים שלה, כמבואר לעיל, על הסך של 100,000 ₪. כמו כן תביעה חלילית מדיאז לשפותה בגין נזקה הממוניים והבלתי ממוניים בסך של 130,000 ₪.
כן טענה חלילית כי על עזרי לשאת באופן אישי בכל חיוב שיושת על דיאז שכן ביצע את מעשי העוולה בעצמו או בהוראתו הישירה, ולחילופין כנושא משרה שהתרשל ולא פעל ברמת מיומנות הנדרשת מנושא משרה סביר באותה עמדה ובאותן נסיבות.
10. מלכתחילה הוגשה תביעה זו לבית המשפט המחוזי, וזאת עקב סעד צו המניעה שהתבקש בסעיף 30ד' לכתב התביעה, ואולם ביום 7.8.2013 הגיעו הצדדים לכלל הסדר דיוני בעניין, ומשכך הועברה התובענה לדיון בבית משפט זה, בהתאם לסמכותו העניינית נוכח סכום התביעה.

כתב ההגנה

11. דיאז ועזרי טענו כי לקוחות העדיפו לרכוש מוצרים מדיאז עקב טיב ואיכות השירות. לכן, נוכח הגידול בהזמנות דיאז חששה חלילית מתחרות עסקית והפסיקה למכור לדיאז מוצרים. סירוב זה הינו בלתי חוקי שכן הוא נוגד את הוראות חוק חוזה סוכנות, וכן את חוק עוולות מסחריות היות ולא ניתנה לדיאז תקופת היערכות להפסקת ההתקשרות, וכן הינו נגוע בחוסר תום לב. לפיכך, על חלילית לפצותה בהתאם להוראות סעיף 4(ג)(2) לחוק חוזה סוכנות.
באשר לחוב - חלילית יכלה לדרוש את סחורתה המצויה ברשות דיאז וכך להקטין את החוב הקיים אצלה ולהשיב לדיאז את הכספים המגיעים לה בגין יתרת הסחורה וכך לסיים בהבנה ושיתוף פעולה את מערכת היחסים העסקית שבין הצדדים.
באשר להפרת זכויות היוצרים – דיאז לא הפרה כל זכויות יוצרים והמדובר בטענה סתמרת. כמו כן אין מקום לייחס לעזרי כל חבות אישית.

תביעת דיאז

כתב התביעה

12. דיאז היתה סוכן של חלילית 15 שנים, ועל היחסים ביניהם חל חוק חוזה סוכנות. הפסקת הפעילות באופן המתואר לעיל ובאופן פתאומי, מחייבת מתן הודעה מוקדמת כקבוע בחוק, והפיצוי המגיע לדיאז בגין אי מתן הודעה מוקדמת מגיע כדי הסך של 218,880 ₪.
13. כמו כן, הפסקת ההתקשרות גרמה לכך שדיאז אינה יכולה למכור ללקוחותיה מוצרים שחלילית מייבאת. זוהי התערבות בלתי הוגנת והכבדה עסקית בלתי חוקית, בניגוד להוראת סעיף 3 לחוק עוולות מסחריות שכן הפסקת ההתקשרות חייבה את דיאז למצוא ספקים אחרים לרכוש מהם סחורה במקום חלף חלילית שהיתה ספק משמעותי שלה.

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

14. חלילית גם הפלתה את דיאז לרעה בכך שנמנעה מלמכור לה סחורה ללא כל הצדקה עסקית ומתוך שיקולים זרים.

15. נוכח האמור, זכאית דיאז לפיצוי בהתאם לחוק חוזה סוכנות כאמור, לפיצוי בעילת ההכבדה בהתאם לחוק עוולות מסחריות, לפיצוי בגין אי מתן הודעה מוקדמת והפרת החוזה שבין הצדדים בחוסר תום לב באי מתן הודעה מוקדמת כאמור, ולפיצוי בגין ההוצאות שהוציאה לצורך התאמת אתר האינטרנט שלה בסך כולל של 538,880 ₪, ואולם היא מעמידה את נזקה על הסך של 150,000 ₪.

כתב ההגנה

16. דיאז מעולם לא היתה סוכן או זכיון של חלילית, אלא לקוחה קבועה כלקוחות אחרים. אין לחלילית סוכנים אלא רק זכיינים אזוריים אשר דיאז אינה נמנית עליהם, ואין לה הסכמי התקשרות כובלים עם אף אחד מלקוחותיה.

חלילית ניתקה את יחסיה עם דיאז עקב התנהלות בלתי אפשרית ובלתי נסבלת מצידם של עובדי דיאז ועקב הצגת דיאז כיבואנית של מוצרים המיובאים על ידי חלילית.

לאחר ניתוק היחסים, חלילית לא שילמה את חובה בגין אספקת הסחורה והפרה את זכויותיה הקנייניות ביצירותיה עד שניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי בעניין.

על אף שאין מוטלת עליה כל חובה ליתן הודעה מוקדמת, חלילית נתנה לדיאז הודעה מוקדמת על כוונתה לנתק את היחסים העסקיים ביניהם.

ניתוק היחסים בין הצדדים כלל לא הכביד על פעילותה העסקית של דיאז. לאחר ניתוק היחסים דיאז רכשה את מוצרי חלילית מסוחרים אחרים או מהספקים בחו"ל באמצעות יבוא מקביל, ואף קיבלה שירות תיקונים מחלילית, וחלילית אף איפשרה לדיאז להשלים את הזמנותיה שבוצעו טרם ניתוק היחסים.

השאלות הטעונות הכרעה

17. תובענות הדדיות אלה ממוקדות בארבעה מישורי משפט ועובדה שונים ונפרדים:

מישור החוב השוטף

האם, לאחר הודעת הניתוק, היתה לדיאז זכות משפטית להשיב לחלילית סחורה ולקבל זיכוי ע"ח החוב ביחס אליה?

מישור ניתוק היחסים העסקיים

- א. האם דיאז היתה סוכן מסחרי של חלילית, כמשמעות המושג בחוק חוזה סוכנות?
- ב. אם כן, האם ניתנה לדיאז הודעה מוקדמת כנדרש בחוק זה?
- ג. האם היתה לחלילית עילה לניתוק היחסים העסקיים?

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

- 1 ד. אם דיאז לא היתה סוכן מסחרי של חלילית, האם היתה מוטלת על חלילית החובה
2 ליתן לה הודעה מוקדמת בדבר ניתוק היחסים העסקיים עימה?
3 ה. האם אי מתן הודעה מוקדמת על ידי חלילית בדבר ניתוק היחסים העסקיים עם
4 דיאז, גרם להכבדה לא הוגנת על ניהול עסקיה של דיאז, בניגוד להוראות חוק עוולות
5 מסחריות?
6 ו. מהן התוצאות הכספיות הנובעות מהתשובות לשאלות אלה?
7 מישור זכות יוצרים
8 א. האם היתה לחלילית זכות יוצרים ביחס לחומר שיווקי שהופיע באתר האינטרנט
9 שלה?
10 ב. אם כן, האם הפרה דיאז זכות יוצרים זו?
11 ג. מהן התוצאות הכספיות הנובעות מהתשובות לשאלות אלה?
12 מישור החבות האישית
13 ככל שדיאז תימצא חייבת באי אילו מהמישורים המפורטים לעיל – האם יש לחייב את עזרי
14 באופן אישי לשלם לחלילית סכום כלשהו?
15

החוב השוטף

- 16
17 18. נקודת המוצא להכרעה בסוגיה זו הינה העובדה הפשוטה כי דיאז אינה כופרת בחוב הנטען
18 בגין הסחורה שרכשה מחלילית. חלילית הגישה בעניין זה כראיה את כרטיס ההנה"ח של
19 דיאז אצל חלילית, אשר לא נסתרה בכרטיס נגדית, ולא שמענו מפי עזרי השגה כלשהי ביחס
20 לחוב הנטען.
21 עזרי עצמו מודה בסעיפים 52-58 לתצהירו, כי לאחר ניתוק מערכת היחסים בין הצדדים הוא
22 הציע לחלילית לקבל את הסחורה שלה בחזרה ואולם היא סירבה לכך. עצם העובדה כי עזרי
23 היה צריך להציע להחזיר את הסחורה, ולא להודיע על החזרתה, מלמדת כי לא היתה בין
24 הצדדים כל הסכמה על זיכוי הכרטיס כנגד החזרת סחורה.
25 19. עיון בהודעת הניתוק מלמד כי תמר הציעה לדיאז:
26 "אנו מוכנים לספק את כל ההזמנות הפתוחות מולכם, ובכך ניפרד
27 לשלום. אם ברצונכם לבטל הזמנה מסויימת ולקבל השבה של
28 הכסף גם זה בסדר"
29 תמר הסבירה בסעיף 26 לתצהירה כי חלילית היתה מוכנה לקבל חלק מהסחורה בחזרה על
30 מנת להקטין את נזקיה ואולם הצדדים לא הגיעו לכלל הסכמה ביחס לאפשרות זו. עזרי

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ

בתצהירו כלל לא סתר דברים אלה, ואף הוא ציין כי היו מגעים להשבת סחורה בין הצדדים אך לא הושגה כל הסכמה (סעיפים 55-56 לתצהירו).
20. הנה כי כן, דיאז לא הבהירה מכח מה נתונה לה הזכות להחזיר לחלילית סחורה שרכשה ממנה, ולקבל בגינה זיכוי. בין אם המדובר ביחסי סוכנות ובין אם לאו – ועל כך עוד להלן – העיסקאות בין חלילית לבין דיאז היו עיסקאות מכר ולא עיסקאות משגור (קונסיגנציה). דהיינו דיאז הזמינה סחורה מחלילית והיתה אמורה לשלם עליה. לא הוכח כל נוהג שהוא או כל זכות חוזית שהיא לפיה דיאז היתה רשאית להחזיר לחלילית מוצרים מסויימים ולקבל בגינם זיכוי ממנה.
נוכח האמור סבורני כי חלילית הוכיחה היטב את זכותה לפרעון החוב השוטף, אשר עמד נכון ליום הגשת התביעה על הסך של 75,676 ₪ ולא הוכח כי קיימת לדיאז הגנה כלשהי מפי פירעון החוב הנ"ל.

ניתוק היחסים העסקיים, ותחולת חוק חוזה סוכנות וחוק עוולות מסחריות

21. כבר בפתח הדברים יש לאמר כי דיאז לא הוכיחה שהיתה סוכן מסחרי של חלילית כהגדרת מונח זה בחוק חוזה סוכנות.
סעיף 2 לחוק חוזה סוכנות קובע כי:
"חוזה סוכנות הוא חוזה בתמורה בין ספק ובין סוכן מסחרי, שבו הספק מייפה את כוחו של הסוכן המסחרי בהרשאה מתמשכת לאיתור לקוחות חדשים או להתקשרות נוספת עם לקוחות קיימים, לשם רכישת טובין המשווקים על ידי הספק, בלי שמתקיימים בין הצדדים יחסי עובד ומעביד או קשרי שותפות."
ואילו סעיף 1 מגדיר "סוכן מסחרי" כך:

"מי שעיסוקו באיתור לקוחות או בפעילות, שמטרתם להביא להתקשרות בחוזה בין לקוח לספק בקשר לרכישת טובין המשווקים על ידי הספק"

22. נקודת המוצא בקביעת יחסי סוכנות הינה העובדה כי על הטוען אותם מוטל נטל ההוכחה. אמנם נכון כי אין כל דרישת כתב ביחס למסגרת חוזית זו, ואולם היעדרו של מסמך בכתב המעגן את זכויות וחובות הצדדים הינו מכשול ממשי בפני מי שטוען טענת סוכנות.
זאת ועוד. בהתאם להגדרת המונח "סוכן מסחרי", המאפיין המרכזי של הסוכן הוא שההתקשרות העסקית ביחס למוצרים נעשית במישרין בין הספק לבין הלקוח הסופי, ולא בין הסוכן לבין הלקוח הסופי. כלומר, מבחינת משפטית חוזה המכר הינו בין הלקוח לבין הספק, כשהסוכן פועל כמעין מתווך בין שניהם. הסוכן אינו קונה סחורה מהספק ומוכר אותה

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

ללקוח. הוא רק "מתווך" אותה ללקוח. סוכן איננו מפיץ וההבחנה בין שני מעמדות מסחריים
אלה הינה חדה וברורה, ובעניין זה ר' בהרחבה פסק דינו של בית המשפט המחוזי בת"א בת.א.
2449/06 מוצרי נ' תנובה בע"מ (2013), בפסקה 20.
עוד ר' בעניין זה דברי ההסבר להצעת חוק זכויות הסוכן המסחרי ומעמדו, ה"ח הכנסת 404
(2011), זו ההצעה שהבשילה לבסוף לכלל חוק חוזה סוכנות, שם נאמר כי:
**"בניגוד למפיץ, סוכן מסחרי אינו רוכש סחורה מספק וממילא היא
אינה עוברת לבעלותו"**
בענייננו, מאפיינים אלה של מעמד הסוכן המסחרי אינם מתקיימים כלל ועיקר בדיאז. אין
מחלוקת על כך שדיאז רכשה סחורה מחלילית ואלה הפכו להיות קניינה. לאחר מכן מכרה
דיאז מוצרים אלה הלאה, ללקוחותיה, בחנות המצויה בהחזקתה בראשון לציון. בעניין זה ר'
תצהירה של נורית בסעיפים 4-6, המלמד כי דיאז רכשה מוצרים מחלילית (ולא גרמה
להתקשרות בין חלילית לבין הלקוח הסופי).
בהתאם לעדות מר רוני נבו, המנכ"ל לשעבר של חלילית (להלן: "**נבו**"), המחיר שבו רכשה
דיאז את המוצרים מחלילית היה בדרך כלל נמוך ב – 37% מהמחיר לצרכן הקבוע במחירון
(עמ' 15 ש' 16-17). עדות זו ללא נסתרה.
הנה כי כן, דיאז לא קיבלה עמלה כלשהי מחלילית בגין מכירות מוצרי חלילית. רווחיה נשענו
על הפער בין מחיר המכירה ללקוח הסופי לבין מחיר הקניה מחלילית – ככל עיסקה מסחרית
רגילה (הידועה בחיי המסחר בכינוי "resale")
על כן, המסקנה המתחייבת היא כי דיאז לא הוכיחה טענתה כי היתה סוכן מסחרי של
חלילית.
**ממצא זה מחייב את דחיית תביעתה של דיאז לפיצוי בגין אי מתן הודעה מוקדמת בהתאם להוראות
חוק חוזה סוכנות.**
השאלה הבאה בה יש להכריע הינה האם היתה עילה מבוררת לכך שחלילית הודיעה לדיאז
כי היא מפסיקה את יחסי המסחר עמה.
הוכח ברמה הנדרשת במשפט האזרחי כי עובר להפסקת ההתקשרות התנהגות עובדי דיאז
עברה את הגבול של הנסבל והניתן להכלה.
תמר פירטה בסעיפים 8-13 לתצהירה, וכן בעמ' 21-22 לפרוטוקול, דרך הילוך פוגענית של
עובדי דיאז ושל עזרי עצמו, אשר כללה האשמות שווא של חלילית באי אספקת סחורה במועד,
צעקות של עזרי ועובדי דיאז על עובדי דיאז בעניינים מסחריים שונים, כינוי בשמות גנאי ואף
שיחה אישית של עזרי עם תמר בה כינה עזרי את חלילית "שקרנים ורמאים". אינדיקציה
לקיומה של שיחה כזו קיימת בהודעת הדוא"ל של עזרי בו הוא מודה גם כי כעס על התנהגות
מסחרית מסויימת של חלילית.
ראיה למערכת היחסים העכורה שבין הצדדים נמצאת בהודעת הניתוק בה מלינה תמר כי:

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

"תשו כוחותינו. ההתנהלות שלכם בלתי אפשרית, ומבחינתנו הגיעו מים עד נפש. היום לא יכולנו לעבוד כי התעסקנו רק בתלונות שלכם, בטלפונים אינספור, ובמסכת האשמות שאין לי אלא לכנות הזויות....אנו בתחושה שמערכת היחסים בינינו אינה בריאה ואינה תורמת לנו. גם רמת התקשורת לטעמנו הידרדרה לרמה מאוד נמוכה. דברים הגיעו לכדי כך, שאנו מאבדים יותר מדי משאבים נפשיים ומנהליים בהתעסקות איתכם ולא נעים לנו לעבוד איתכם....צר לנו שכך זה מסתיים, אבל באמת שאין לנו עוד כח" על הודעה זו השיב עזרי (נספח 2 לתצהיר תמר):

"ראשית צר לי ואני אפילו מתבייש במצב בו אנו נמצאים. ברצוני לנסות לעצור את הסחף שעלול להעכיר את מערכת היחסים בינינו...אני באופן אישי לוקח אחריות על תרבות ואופן הדיבור שחרג מגבולות הסביר ומתחייב לעשות את שנדרש ממני כדי לשנות את הגישה באופן מוחלט ומיידי. זכותנו לעבוד או לא לעבוד עימכם אך אין לנו כל זכות לדבר באופן שיעליב אף אחד מעובדי חלילית"

(הדגשות שלי – ר.א.).

הנה כי כן, תשובת עזרי מהווה ראשית הודיה ביחס לטענות חלילית בדבר השפל אליו הדרדרו יחסי הצדדים. למעשה, עזרי ונורית בתצהיריהם כלל אינם מכחישים את טענות תמר ביחס לסגנון השיחות. עזרי אכן מביע בתצהירו צער מסוייג על הפגיעה שחשו עובדי חלילית, אם נפגעו (סעיף 34 לתצהירו), ואולם אינו מכחיש דבר מן הנטען.

פסיקת בתי המשפט כבר הכירה בכך שמערכת יחסים אישית עכורה והתנהגות בלתי הולמת מהווים עילה להפסקת מתן שירותי בנקאות. כך, בפסק הדין בעניין ה"פ (ת"א) 15335-12-16 **שמואל סעדיה נ' בנק מזרחי – טפחות בע"מ** (2017) הכיר בית המשפט המחוזי בזכותו של בנק להפסיק את ההתקשרות עם לקוח ולחדול מליתן לו שירותים בנקאיים, וזאת בשל התנהגות בלתי הולמת של הלקוח כלפי עובדי סניף הבנק, הכוללת צעקות, שימוש בשפה בלתי ראויה וכיו"ב.

אם כך הם פני הדברים במגזר הבנקאי, שהוא שירות חיוני המתאפיין ברגולציה כבדה, ושניתן על ידי מספר מצומצם של גופים בעלי רשיון מיוחד, ואשר נדרש "סירוב סביר" כדי לסרב לנתינתו (סעיף 2 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) תשמ"א – 1981), הרי שהדברים נכונים מקל וחומר במגזר הפרטי. פירמה רשאית לסרב להמשיך התקשרות חוזית עם לקוח בנסיבות בהן התנהגותו המסחרית או האישית של הלקוח מכבידה עליה, ואין זו דרכו של בית המשפט

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

1 להתערב בהחלטה עסקית מסוג זה או להטיל עליה סנקציות בגין כך, ובלבד שההחלטה צופה
2 פני עתיד ואינה מהווה הפרת התקשרות קונקרטית התלויה ועומדת.
3 יש לזכור, כי בענייננו, מצויים אנו במישור מובהק של המשפט הפרטי, ואין כל היבט ציבורי
4 או כללי במישור הפעילות הכלכלית של הצדדים ובסירוב חלילית להמשיך את פעילותה
5 העסקית עם דיאז. כך, לא הוכח כי חלילית הינה מונופול או כי יש לה שליטה משמעותית
6 כלשהי בשוק כלי הנגינה, באופן שמונע או מגביל תחרות, וכי למעשה ההחלטה סגרה בפני
7 דיאז את שערי פרנסתה. עובדה היא כי דיאז פעילה בשוק הנ"ל – עד היום.
8 לפיכך, מידת התערבותו של בית המשפט בהחלטות עסקיות מסוג זה הינה מצומצמת ביותר
9 אם בכלל קיימת, כל עוד שהחלטה עסקית זו אינה עומדת בניגוד להוראות חוק איסור אפליה
10 במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ומקומות ציבוריים, תשס"א – 2000.
11 נוכח האמור סבורני כי בנסיבות העניין, חלילית רשאית היתה להודיע לדיאז על הפסקת
12 ההתקשרות המסחרית עימה.
13 ואולם השאלה היא האם ניתוק יחסים זה מחייב מתן הודעה מוקדמת סבירה בהתאם לדיני
14 החוזים הכלליים.
15 נדגיש כי דיני הפרת החוזה אינם רלוונטיים כאן. זאת משום שאין ולא היה בין חלילית לבין
16 דיאז כל חוזה מסגרת בעל אופי כופה. אין חולק כי ההתקשרות בין הצדדים היתה אד הוק,
17 בהתאם לכל הזמנה והזמנה.
18 שנית, הפסקת ההתקשרות על ידי חלילית לא היתה נגועה בשום הפרת התקשרות בגין הזמנה
19 קיימת. שהרי, תמר הודיעה בהודעת הניתוק כי חלילית תעמוד בהתחייבויותיה כלפי דיאז
20 ביחס לכל הזמנה קיימת.
21 לפיכך, ובהיעדר מערכת חוזית בין הצדדים, שאלת נחיצותה של הודעה מוקדמת בנסיבות
22 העניין נגזרת מחובת תום הלב. השאלה היא האם חובת תום הלב שבסעיף 39 לחוק החוזים
23 (חלק כללי) התשל"ג – 1973, אשר מכח סעיף 61(ב) לאותו חוק מוחלת גם על מי שאינם צדדים
24 לחוזה, מכירה בנסיבות העניין בחובתה של חלילית ליתן לדיאז הודעה מוקדמת בגין הפסקת
25 ההתקשרות.
26 ברי כי השיקולים בשאלה זו הינם מגוונים. בראש הדברים עומד השיקול כי לא קיימת כל
27 התקשרות חוזית צופה פני עתיד בין הצדדים, ושני הצדדים היו רשאים להפסיק את המכירה
28 והקניה האחד מהשני, ללא כל מגבלה שהיא. כמו כן יש משקל מסויים גם לשיקול שהמדובר
29 בשני שחקנים במגזר הפרטי אשר אין להם כל ציפיות האחד מהשני, הראויות להגנה
30 משפטית.
31 מאידך, דיאז היתה לקוח קבוע של חלילית 15 שנים. היא הוגדרה כלקוח מסחרי שלה שאיננו
32 מפיץ, וזכתה להנחה קבועה בשיעור של 37% מהמחירון ללקוח. נטען כי נתח משמעותי
33 מהכנסותיה של דיאז נבע ממכירת מוצרי חלילית. בנסיבות אלה – ככל שהן מתקיימות – ניתן

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

- 1 להניח כי הודעת הניתוק המיידית השפיעה באופן מסויים על פעילותה העיסקית ופגעה
2 בציפיותיה.
- 3 27. הנה כי כן, תביעתה של דיאז להודעה מוקדמת באה מכח הכלל לפיו גם במגזר העיסקי
4 והפרטי תום הלב הוא דרישה נורמטיבית שלטת.
5 החובה לנהוג בתום לב -
- 6 "אינה מצריכה מבעל הדין לנהוג בצורה יוצאת דופן, אלא כאדם
7 הגון, בן אנוש ראוי לשמו ("מענטש" בלע"ז)"
8 (רע"א 3698/11 שלמה תחבורה (2007) בע"מ נ' ש.א.מ.ג.ר. שירותי
9 אכיפה בע"מ (2017).
10 חובה זו -
- 11 "אינה דורשת כי הצדדים יהיו מלאכים זה לזה. היא באה למנוע
12 מצב שבו אדם לאדם זאב. היא מבקשת להנהיג מסגרת נורמטיבית
13 שבה אדם לאדם – אדם"
14 (ע"א 6370/00 קל בנין בע"מ נ' ע.ר.מ. רעננה לבניה והשכרה בע"מ,
15 פ"ד נ"ו (3) 289, 297 (2002)).
- 16 28. מבלי לקבוע מסמרות בסוגיה זו, מי שרוצה שינהגו בו בתום לב, חייב אף הוא לנהוג בתום
17 לב. מי בא בדרישות מוסריות אל האחר חייב לדרוש אף מעצמו את אותה אמת מידה. ומי
18 שלא עומד בעצמו באמת מידה זו, אינו יכול להציבה בפני אחרים.
19 בענייננו, מעובדות הפרשה עולה כי דיאז עצמה לא נהגה כלפי חלילית בתום לב.
20 ראשית, דיאז לא פרעה חוב תלוי ועומד בגין סחורה שמשכה מחלילית, ואין לה למעשה כל
21 הגנה סבירה מפני תביעה זו. מעובדות העניין עולה כי דיאז ניצלה התדיינות זו לרעה ונתלתה
22 בה כעילה לאי תשלום התמורה עבור סחורה שקיבלה ואף ייתכן שכבר מכרה, והכל בתואנות
23 שווא. בעיני, זהו חוסר תום לב בסיסי וחמור ביותר.
- 24 מעבר לכך, הראינו לעיל את התנהגות עובדי דיאז כלפי עובדי חלילית, ובהמשך נראה כי דיאז
25 הפרה, לאחר הודעת הניתוק, את זכויות היוצרים של חלילית בפירסומים באתר האינטרנט
26 שלה, וזאת על אף דרישתה של חלילית ממנה להפסיק את הפירסומים.
27 כל אלה מביאים למסקנה כי גם אם מבחינה נורמטיבית ניתן להכיר בנסיבות מסויימות
28 ומבוררות בחובת הודעה מוקדמת של ספק ללקוח קבוע מכח דיני תום הלב (ואיני מביע דעה
29 בעניין), הרי שבנסיבות עניין זה ניתן לשחרר את חלילית מקיום חובה זו, ככל שקיימת, וזאת
30 עקב העובדה כי דיאז עצמה נהגה כלפי חלילית שלא בתום לב.
- 31 אוסיף בעניין זה כי טענת דיאז שחלילית ניתקה עימה את היחסים העסקיים עקב חששה
32 מתחרות מסחרית לא הוכחה. למעלה מן הצורך, גם אם היה ממש בטענה זו, הרי שבנסיבות

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 13-06-12749 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 14-11-15403 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

- העניין, שעה שבשוק חופשי ובמגזר פרטי עסקין - איני מוצא מדוע יש פגם בניתוק יחסים
עסקיים מטעם זה.
- נוכח האמור אני דוחה את טענת דיאז לפיצוי כלשהו מחמת אי מתן הודעה מוקדמת טרם ניתוק
מוחלט של היחסים העסקיים בין הצדדים.**
29. השאלה הבאה בה יש להכריע היא האם ניתוק מערכת היחסים העסקית גרם להכבדה לא
הוגנת על ניהול עסקי דיאז, בניגוד להוראות חוק עוולות מסחריות.
עילת תביעה זו הוגדרה בסעיף 30 לכתב תביעת דיאז כך :
- "בהפסקת ההתקשרות בין הנתבעת לתובעת הפרה הנתבעת ברגל
גסה גם את חוק עוולות מסחריות ויצרה הכבדה בלתי חוקית על
פעילותה העסקית של התובעת שנאלצה בתוך תקופה קצרה ללא
הודעה מוקדמת וללא תקופת הערכות למצוא ספקים אחרים
לרכוש מהם סחורה במקום הנתבעת, שהיתה ספק משמעותי
מבחינת היקף הסחורה, אחרת יפגעו עסקיה ומחזורי פעילותה
אנושות"
- כלומר, תביעת דיאז בראש זה ממוקדת באי מתן הודעה מוקדמת. לטענתה, אי מתן הודעה
מוקדמת על ידי חלילית בדבר ניתוק היחסים המסחריים, יצר את אותה הכבדה אסורה
הקבועה בסעיף 3 לחוק עוולות מסחריות.
30. סעיף 3 לחוק עוולות מסחריות קובע כדלקמן :
- "לא ימנע ולא יכביד עוסק, באופן לא הוגן, על גישה של לקוחות,
עובדים או סוכנים אל העסק, הנכס או השירות של עוסק אחר."
- הוראה זו מקפלת בתוכה שלושה יסודות :
- א. קיומם של שני עוסקים, התובע והנתבע ;
ב. הנתבע מונע או מכביד על גישה של לקוחות, עובדים או סוכנים של התובע אל עסק, נכס
או שירות של התובע ;
ג. פעולת הנתבע נעשית באופן לא הוגן.
- (ת.א. (מרכז) 14-06-22098 שולמן נ' מייז פיננסיס בע"מ (2017), פסקה 87).
31. הנה כי כן, לצורך הוכחת העילה בראש זה על דיאז היה להוכיח כי אי מתן ההודעה המוקדמת
על ידי חלילית הכבידה על לקוחות/עובדים/ספקים שלה לקבל את שירותיה.
כזאת, לא נטען - ואף לא הוכח.
- טענות דיאז, כמפורט בסעיף 30 לכתב התביעה, ממוקדות בהכבדה שאי מתן ההודעה
המוקדמת זו יצרה עליה ועל פעילותה העסקית, בכך שנאלצה להיערך מחדש לצורך מציאת
ספקים חלופיים בתוך מסגרת זמן קצרה.

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

1 דא עקא, שהוראת סעיף 3 לחוק עוולות מסחריות ממוקדת בהכבדה שנוצרת על צדדים
2 שלישיים (לקוחות, עובדים או סוכנים של דיאז) ביחסים שבינם לבין דיאז.
3 כאמור, הכבדה כזו - לא הוכחה ואף לא נטענה.
4 לפיכך, דין התביעה בראש זה להידחות.
5 32. כאן המקום להתייחס לעניין נוסף אותו העלתה דיאז בראיות משלימות ובתצהירים
6 משלימים שהגישה, ברשות בית המשפט, בשלב מאוחר של המשפט.
7 מתמלילי שיחות שקיים עזרי עם שני משווקים של חלילית, ה"ה שלמה שכטר וגבי דוד דרמר,
8 עלה כי חלילית, או מי מטעמה, אסרה על משווקיה למכור סחורה שלה לדיאז. עדים אלה
9 הוזמנו להעיד ואישרו בעדותם את תוכן שיחתם עם עזרי ואת ההוראות שניתנו להם מחלילית
10 (עמ' 31 ש' 10-13, עמ' 36 ש' 24-25, ובהמשך בעמ' 37).
11 חלילית אמנם התכחשה לקיומה של הנחיה כזו, ואולם דומני כי התמלילים מדברים בעד
12 עצמם. בנוסף, המדובר בשני עדים אובייקטיביים, שאינם קשורים האחד לשני, ומספרים
13 שניהם על אותה הנחיה שניתנה להם על ידי מי מטעם חלילית. התרשמתי מעדותם של עדים
14 אלה בפני כי חשו אי נוחות מאוד גדולה מהסיטואציה, בה הם נאלצים להעיד כנגד אינטרס
15 של ספק מרכזי שלהם, ולא מצאתי כל סיבה לפקפק במהימנות דבריהם, אשר עולה בצורה
16 ברורה מתוך תמלילי השיחות.
17 33. ייתכן שהתנהגות זו של חלילית יכולה היתה לבוא בגדריו של סעיף 3 לחוק עוולות מסחריות.
18 דא עקא, טענה זו אינה מוזכרת בכתבי הטענות והיא נגועה בהרחבת חזית. כזכור, המסד
19 העובדתי של עילת ההתערבות הבלתי הוגנת המפורט בסעיף 30 לכתב תביעת דיאז, היה אי
20 מתן הודעה מוקדמת על הפסקת ההתקשרות – ותו לא. מקום שנעשה שימוש בעילה זו אך
21 במסד עובדתי אחר, הרי שזו הרחבה חזית אסורה שבית המשפט אינו רשאי להכריע בה.
22 יצוין עוד כי להחלטה בדבר קבלת התמלילים כראיה במשפט קדמה התנגדות ב"כ חלילית
23 להרחבת חזית, ואכן ההחלטה שניתנה בעניין, מיום 6.11.2017 היתה כי:
24 "מובהר בזאת באופן מפורש כי לא תותר כל הרחבת חזית
25 וההתנגדות לכך נרשמה"
26 אשר על כן, אין להכריע בטענה זו לגופה מחמת היותה חורגת מחזית המחלוקת המפורטת
27 בכתבי הטענות המקוריים, ולעניין זה ר' דברי כב' השופט זילברטל ברע"א 8600/12 **שירותי**
28 **בריאות כללית נ' שמחה משטה** (2013):
29 **"כידוע, הכלל היסודי הוא "כי בית המשפט יפסוק על יסוד כתבי**
30 **הטענות בלבד, ועל סמך העדויות שניתנו במסגרת הטענות ... ולא**
31 **על סמך איזה דבר מפתיע שבעדות אחד הצדדים, ובמיוחד אם לא**
32 **אושר הדבר על-ידי יריבו"** (ע"א 397/68 וייס נ' גורג' פ"ד כ"ג (1)
33 402, 407 (1969)). כלל זה מבטא את האיסור על "הרחבת חזית" (או

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ

"שינוי חזית"). אכן, לא תמרד יידרש שינוי פורמאלי של כתב טענות כדי שייאמר כי בעל דין רשאי לטעון טענה כלשהי, והוא - כאשר אותו בעל דין הציג ראיה להוכחת אותה טענה ויריבו לא התנגד לכך, ובכך הוא נחשב כמי שנתן מכללא את הסכמתו להרחבת החזית. אין מדובר בכלל טכני גרידא: "הכלל האוסר על הרחבת חזית משקף עקרונות חשובים של ייעול הדיון וסופיות הדיון" (ע"א 546/04 עיריית ירושלים נ' שירותי בריאות כללית (20.8.2009), פסקה 18 לפסק דינה של השופטת (כתוארה אז) מ' נאור). ועוד נאמר, כי הגם שהתנגדות להרחבת חזית היא "דיונית באופייה", יש לה "משקל רב", זאת "נוכח השיטה האדוורסרית הנהוגה במשפט הישראלי, וביתר שאת - בהליך האזרחי. באחרון, הצדדים הם-הם אשר מגדירים את הפלוגתות. במיוחד הדבר נכון לגבי התובע שלא רק פותח את ההליך, אלא למעשה יוצר אותו על-פי הגבולות שבכתב תביעתו. ... הגיונו של הכלל בדבר שינוי החזית נתחם בשאלת הפלוגתות שהעלו הצדדים בתחילת הדיון, ובצורך לשמור על אינטרס הצד שכנגד, שהכין את מסלול טיעונו בהתאם לטענות שהעלה יריבו"

נוכח האמור אני דוחה את תביעת דיאז בעילת התערבות בלתי הוגנת בהתאם לחוק עוולות מסחריות.

זכות יוצרים

האם יש לחלילית זכות יוצרים בדפי המידע אודות כלי הנגינה אותם היא משווקת, שהתפרסמו באתר האינטרנט שלה?

34. הצדדים אינם חלוקים ביחס לעובדות הבאות:

- א. לחלילית אתר אינטרנט ובו מתפרסמים דפי מידע בעברית אודות כלי המוסיקה והנגינה שהיא מייבאת (להלן: "דפי המידע". ר' תיק המוצגים שצורף).
- ב. דפי המידע היו במקור בשפה האנגלית ומקורם היה ביצרני כלי הנגינה. הם תורגמו ועובדו מאנגלית לעברית על ידי מר אדם רהואן (להלן: "אדם") מנהל אתר האינטרנט של חלילית בשנים 2008-2014.
- ג. דפי המידע כוללים חלק טכני המפרט את תכונות המוצר, וחלק שיווקי המפרט את יכולות המוצר.
- ד. באתר האינטרנט של דיאז מופיעים דפי מידע זהים לחלוטין ביחס לאותם מוצרים.
- ה. עד להודעת הניתוק חלילית לא פנתה לדיאז בדרישה כלשהי בעניין זה.

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 13-06-12749 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 14-11-15403 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

- 1 ו. ביום 20.5.2012 פנתה תמר לעזרי ודרשה ממנו להפסיק את השימוש בדפי המידע באתר
- 2 האינטרנט של דיאז. על אף זאת המשיכה דיאז לפרסם דפי מידע אלה באתר האינטרנט
- 3 שלה.
- 4 ז. נוכח האמור הגישה חלילית תביעה זו לבית המשפט המחוזי מרכז – לוד, אשר כללה
- 5 בנוסף לסעד הכספי גם סעד בעין לפיו נדרשו דיאז ועזרי להסיר את דפי המידע מאתר
- 6 האינטרנט של דיאז, ולאסור עליה את השימוש בהם בכל דרך שהיא.
- 7 ח. ביום 7.8.2013 הגיעו הצדדים לכלל הסדר דיוני שקיבל תוקף של פסק דין על פיו הסכמה
- 8 דיאז לשנות את אתר האינטרנט שלה ולהפסיק את השימוש בתמונות וטקסט שנטען כי
- 9 הם שייכים לחלילית וזאת תוך 3 שבועות, וכי יינתנו צווי עשה ומניעה כמבוקש בסעיף
- 10 30ד' לכתב התביעה, והכל מבלי לגרוע מטענות הצדדים ומבלי שיש בכך משום הודאה
- 11 מטעם דיאז ועזרי בשימוש מפר מכל סוג. בהתאם ונוכח הסכמה זו, הדיון בסעד הכספי
- 12 הועבר לבית משפט זה.
- 13 **תביעת חלילית בראש זה הינה בגין השימוש שעשתה דיאז בדפי המידע ועד להפסקת**
- 14 **השימוש בעקבות פסק הדין, כאמור.**
- 15 35. אדם פירט בתצהירו כי המידע הגולמי ביחס למוצרי חלילית המופיע בדפי המידע מתורגם
- 16 מקטלוגים של היצרנים בשפה זרה - בעיקר אנגלית - ואז הוא ערך והנגיש אותו באופן פשוט
- 17 לקורא הישראלי.
- 18 התרגומים נעשו על ידו ועל ידי צוותו, והושקעו זמן ומחשבה מרובים בליקוט ובחירת המידע
- 19 המתאים מתוך החומר הגולמי של המוצר לצורך שיווקו לרוכש הפוטנציאלי הישראלי.
- 20 לעיתים נעשתה פעולת תרגום פשוטה ואז תיאור המוצר נעשה תוך הוספה על המקור, הוספת
- 21 הבהרות בנושאים טכניים או טכנולוגיות שאינן מוכרות ותוספות רבות שנובעות מהיכרות
- 22 מקצועית עם המוצרים, ולעיתים דפי המידע היו יצירה מקורית שלו ושל צוותו שנבע מתוך
- 23 קטלוגים של המוצרים (ר' גם עדותו עמ' 12 ש' 14-17).
- 24 כבר עתה אומר כי עדותו של אדם לא נסתרה בשום פרט ואני מקבלת במלואה.
- 25 36. ס' 4 (א) לחוק זכות יוצרים קובע:
- 26 "זכות יוצרים תהא ביצירות אלה:
- 27 (1) יצירה מקורית שהיא יצירה ספרותית, יצירה אמנותית,
- 28 יצירה דרמטית או יצירה מוסיקלית, המקובעת בצורה
- 29 כלשהי;"
- 30 ס' 16 לחוק זכות יוצרים קובע:
- 31 "עשיית יצירה נגזרת היא עשיית יצירה מקורית המבוססת באופן
- 32 מהותי על יצירה אחרת, כגון תרגום או עיבוד"

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

שני הצדדים לא הרחיבו ביחס לשאלה מה מקור זכותה הנטענת של חלילית בדפי המידע –
האם המדובר ביצירות מקוריות בהתאם לסעיף 4(א) לחוק זכות יוצרים, שמא ביצירה נגזרת
לפי סעיף 16 לחוק זכות יוצרים.
נפקות האבחנה הינה בשאלת ההסכמה, שכן מאליו ברור כי אם המדובר ביצירה מקורית,
הרי שאין נדרשת הסכמת צד שלישי כלשהו לפירסום דפי המידע באתר האינטרנט של
חלילית.
לנוכח התיאור של אדם את אופן וביצוע הפירסומים של דפי המידע באתר האינטרנט של
חלילית – סעיף 2 לתצהירו ועדותו בעמ' 11-12 – היינו, איסוף חומר הגלם של היבואנים ביחס
לכלי הנגינה המיובאים, תרגומו, עיבודו והתאמתו לטעמו של הצרכן הישראלי, והעובדה
שאני נותן אמון מלא בעדותו של אדם שלא נסתרה במאום, הרי נראה שאין המדובר ביצירה
מקורית, אלא ביצירה נגזרת.
הפסיקה הכירה במתן זכויות יוצרים גם כאשר נעשית יצירה העושה שימוש בחומר קיים.
ההכרה מצאה ביטוי עוד טרם חוק זכויות יוצרים, בע"א 360/83 **סטרוסקי בע"מ נ' גלידת
ויטמן בע"מ**, (1995) שם נאמר:
".... כל שנדרש הוא, שהיצירה לא תהיה מועתקת מיצירה אחרת,
אלא שמקורה יהיה ביוצרה, במחברה... כדי לבחון אם היצירה
ראויה להגנה יש לראותה בכללותה, כשלמות אחת. אם, למרות
השימוש שעשה המחבר בנושא קיים, השקיע ביצירה די מאמץ
וכישרון עצמאיים משלו, שמקורם בו, תהיה היצירה מוגנת. ... כך
המאמץ והכישרון הכרוכים בליקוט, בסידור ובעריכה של נושא
קיים, יכולים להספיק..... כל שינוי מעבודה קודמת, שניתן להבחין
בו, די בו אם השינוי הוא פרי מאמצו העצמאי של המחבר."
(הדגשה שלי – ר.א.)
מכאן, שעבודת ליקוט ועריכה, אם יש בה מאמץ וכשרון עצמאיים – תהא יצירה מוגנת, גם
אם היא מסתמכת על יצירה קודמת. הגיון זה חל גם על עבודת התרגום. ראו לענין זה גם
ת"א (ת"א-יפו) 1428/03 **אייל לוי נ' גלריה גורדון בע"מ** (2003) שם נאמר:
"כאשר עסקינן ביצירה הנגזרת מיצירה ראשית (derivative work),
כמו תרגום או עריכה, הרי שגם יוצרה של היצירה הנגזרת זכאי
לזכות יוצרים בה, אם הושקע בה די מאמץ וכישרון. כלל זה חל גם
על עבודת עריכה של יצירה קיימת, שכוללת תיקונים, תוספות
ושיפורים, כפוף לקריטריון של מאמץ וכישרון."
וראו גם ת"א (מרכז) 1563-08-07 **המרכז להוראה דיפרנציאלית בע"מ נ' אופנהיים** (2011)
וכן ת"א (חי') 10634-01-12 **עיראקי נ' ח'טיב** (2015).

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 13-06-12749 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 14-11-15403 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

38. כאמור, עדותו של אדם לא נסתרה בשום פרט ומצאתי לנכון לאמצה במלואה.
- משכך, נראה כי החלק השיווקי בדפי המידע עונה על הגדרת סעיף 4 לחוק זכות יוצרים, עקב קיומם של מבחני המקוריות (ההשקעה והיצירתיות) ומבחן הקיבוע אשר מקנים ליצירה כלשהי את הגנת זכות היוצרים, גם אם היא יצירה נגזרת (והשווה: ע"א 8742/15 **אסטרולוג הוצאה לאור בע"מ נ' שרון רון (שטילבמן)** (2017)).
- דא עקא, סבורני כי אין לחלילית זכות יוצרים בחלק הטכני של דפי המידע, המפורט בדפי האינטרנט. זאת נוכח הוראת סעיף 5(4) לחוק זכות יוצרים אשר אינו מקנה זכות יוצרים בעובדה או נתון.
- כידוע, על נתונים גרידא אין משתרעת הגנת זכות היוצרים, שכן אין הם ממלאים אחר דרישת היצירתיות, וזאת למעט דרך הצגתם. בנסיבות העניין הצגת הנתונים בדפי המידע אינה כזו המצדיקה הגנת זכות יוצרים, שכן עיון בתיק המוצגים בנספח 2 וכן בנספח 4 (בחלק המתחיל בכל דף במילה "תכונות") מגלה כי המדובר ברשימה ארוכה של נתונים טכניים, במקרים רבים באנגלית, אשר אין בהם את היצירתיות, המאמץ והכישרון הנדרשים לצורך הקניית הגנה כאמור, וממילא הם נחזים להיות העתקה גרידא מהדפים המקוריים.
39. באשר לחלק השיווקי של דפי המידע, המוגן, כאמור, בזכות יוצרים - עיון בתיק המוצגים שהוגש לבית המשפט מגלה באופן ברור כי דיאז העתיקה, אחד לאחד ממש, את התוכן השיווקי המופיע בהם, לדפי המידע שבאתר האינטרנט שלה.
- המדובר בהעתקה מוחלטת, אשר ללא ספק מהווה הפרה של הוראות סעיף 11 לחוק זכות יוצרים.
- למען האמת, דיאז אף אינה מכחישה כי העתיקה חלקים אלה של דפי המידע מאתר האינטרנט של חלילית, ור' בעניין זה עדותה של נורית בעמ' 46 ש' 16 ואילך:
- ש. את היית אחראית לאתר (באינטרנט של דיאז - ר.א.).
- ת. כן.
- ש. את יודעת את זה שלקחתם את המידע שנמצא (באתר של) חלילית והעברתם לאתר שלכם?
- ת. נכון.
- ש. עשיתם את זה בשיטת העתק - הדבק?
- ת. כן. כמו כולם. לפי הוראות חלילית"
- ואידך זיל וגמור.
- אשר על כן אני קובע כי הוכח כי לחלילית זכות יוצרים בחלק השיווקי של דפי המידע מכח היותה של יצירה זו יצירה נגזרת, וכי דיאז העתיקה את דפי המידע מאתר האינטרנט שלה.
- נעבור כעת לדון בטענות ההגנה שהעלתה דיאז מפני תביעת ההפרה.

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ

טענת ההגנה הראשונה: היעדר הסכמת הבעלים לגזירת זכות היוצרים.

40. טענת ההגנה הראשונה של דיאז הינה כי חלילית לא הוכיחה את זכות תביעתה שכן היא לא הוכיחה שקיבלה את הסכמת הבעלים המקוריים של דפי המידע, יצרני כלי הנגינה, לתרגם לעברית ולעבד את דפי המידע, ולהעלותם לאתר האינטרנט שלה. במילים אחרות, דיאז טוענת כי תביעת הפרת זכות יוצרים ביצירה נגזרת יכולה להצליח רק אם התובע הוכיח את הסכמת הבעלים המקורי ליצירת היצירה הנגזרת.

41. הכלל הוא כי היוצר המקורי הינו הבעלים הראשון של היצירה (סעיף 33(1) לחוק זכות יוצרים). סעיף 47 לחוק זכות יוצרים קובע, מה היא הפרה של זכות יוצרים: "העושה ביצירה פעולה מהפעולות המפורטות בסעיף 11, או מרשה לאחר לעשות פעולה כאמור, בלא רשותו של בעל זכות היוצרים, מפר את זכות היוצרים, אלא אם כן עשיית הפעולה מותרת לפי הוראות פרק ד'."

בסעיף 11 לחוק, מפורטות הפעולות ביצירה, לגביהן יש לבעל זכות היוצרים את הזכות הבלעדיות:

"זכות יוצרים ביצירה היא הזכות הבלעדית לעשות ביצירה, או בחלק מהותי ממנה, פעולה, אחת או יותר, כמפורט להלן, בהתאם לסוג היצירה:

(1) - (5).....

(6) עשיית יצירה נגזרת כאמור בסעיף 16, ועשיית הפעולות המנויות בפסקאות (1) עד (5) ביצירה הנגזרת כאמור – לגבי יצירה ספרותית, יצירה אמנותית, יצירה דרמטית ויצירה מוסיקלית;"

עוד ר' בעניין זה ת.א. (מחוזי-ת"א) 1639/08 בית שוקן להוצאת ספרים בע"מ נ' פרופ' דן לאור (2009):

"עשיית יצירה נגזרת ופרסומה מהווים הפרה של זכות היוצרים ביצירה הראשונית שהיא מתבססת עליה, אם היצירה הנגזרת נעשתה ללא הסכמת הבעלים של היצירה הראשונית. הזכות לעשות יצירה נגזרת ולפרסומה שמורה בלעדית לבעלים של זכות היוצרים ביצירה הראשונית שממנה נגזרה (סעיף 11(6) לחוק). ודוק: מי שעושה יצירה נגזרת ללא הסכמת הבעלים של היצירה המקורית מפר את זכות היוצרים ביצירה הראשונית, גם אם יצר יצירה שהיתה ראויה להגנת זכות יוצרים כ"יצירה נגזרת" לו נעשתה בידי הבעלים של היצירה המקורית או בהסכמתו."

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ

42.

הנה כי כן, אין חולק כי עשיית יצירה נגזרת טעונה רשות מהבעלים. ואולם, האם העובדה שיוצר יצירה נגזרת לא קיבל את הסכמת הבעלים ליצירתה, שוללת לחלוטין את זכות היוצרים של הגוזר ביצירתו?

ניתוח הוראות חוק זכות יוצרים מלמד כי קיומה של הסכמת הבעלים איננה רלוונטית לקיומה של זכות יוצרים ביצירה הנגזרת. יצירה כלשהי תיחשב כיצירה נגזרת אם היא עונה על תנאי סעיף 16 לחוק. סעיף 16 אינו מונה את יסוד הסכמת הבעלים כיסוד להכרה ביצירה כיצירה נגזרת.

סעיף 11 לחוק זכות יוצרים מדגיש כי קיומה של הסכמת הבעלים המקורי רלוונטי לקיומה של הפרת זכות היוצרים של הבעלים המקורי של היצירה, אך קיומה של הסכמה אינו תנאי לקיומה של זכות יוצרים של הגוזר ביצירה הנגזרת.

ונדגיש: אין חולק כי הסכמת הבעלים הינה רלוונטית לתביעת הבעלים של היצירה המקורית כנגד יוצר היצירה הנגזרת לפי סעיף 11 לחוק זכות יוצרים. היעדר הסכמה זו עשויה לזכות את הבעלים בסעדים הקבועים בחוק, כנגד הגוזר וכל צד ג'.

ואולם החוק שותק בכל הנוגע לשאלה האם קיומה של הסכמת הבעלים הינו רלוונטי גם ביחס לתביעת יוצר היצירה הנגזרת כנגד צד שלישי אשר ביצע מעשה העתקה ממנו, והאם יוצר יצירה נגזרת זכאי לסעדים כנגד הצד השלישי, גם במקרה בו אין נתונה בידו הסכמת הבעלים, או שלא הוכיח קיומה של הסכמה כזו.

פרופ' א' פישמן אפורי, בסיפורה "היצירה הנגזרת בדיני זכויות יוצרים" בעמ' 467 מציינת כי על אף הנטייה הטבעית להחיל את הכלל בדבר "מעילה בת עוולה לא תצמח זכות תביעה" במערכת היחסים שבין יוצר היצירה הנגזרת לבין הצד השלישי, הרי שאין לקבוע כלל גורף לפיו יצירה נגזרת מפרה אינה מוגנת בזכות יוצרים. לטעמה, מגמת המשפט בישראל הינה צמצום תחולתו של כלל "מעילה בת עוולה לא תצמח זכות תביעה" לטובת כלל עשיית הצדק בין הצדדים, ויש להותיר את ההכרעה בכל עניין לגופו על בסיס שיקולי צדק ואשם הדדיים. אני סבור כי השאלה האם חל הכלל "מעילה בת עוולה לא תצמח זכות תביעה" אינו רלוונטי כלל.

כאמור, חוק זכות יוצרים אינו דורש את הסכמת הבעלים כתנאי לקיומה של זכות יוצרים לגוזר ביצירה הנגזרת.

לפיכך, התוצאה המשפטית היא שלגוזר יש זכות יוצרים ביצירה הנגזרת, גם אם לא נתקבלה על כך הסכמת הבעלים, ובלבד שהגזירה עומדת במבחן המקוריות והקיבוע הקבועים בסעיף 4 לחוק זכות יוצרים.

מאליו מובן כי שאלת הסכמת הבעלים רלוונטית ביותר להכרעה במחלוקת בין הגוזר לבין הבעלים. ואולם, שאלה זו אינה רלוונטית להכרעה במחלוקת בין הגוזר לבין צד שלישי אשר העתיק את היצירה הנגזרת ללא רשותו.

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

1 כאמור, בהתאם לחוק זכות יוצרים, לגזור קיימת זכות יוצרים ביצירה הנגזרת גם אם לא
2 נתקבלה הסכמת הבעלים לגזירה (ובלבד שהיצירה הנגזרת עומדת במבחני סעיף 4 לחוק זכות
3 יוצרים).

4 יחד עם זאת שאלת הסכמת הבעלים לגזירה עשויה להיות רלוונטית במישור אחר ביחסים
5 שבין הגוזר לבין הצד השלישי – והוא בשאלת הסעד. אכן ייתכן, כי גוזר שלא ברשות עשוי
6 שלא לקבל סעד של צו מניעה כנגד הצד השלישי, שכן הגוזר אינו בא לבית המשפט בידיים
7 נקיות, כפי שדורשים דיני צווי המניעה.

8 כמו כן, להיעדר רשות הבעלים עשויה להיות השלכה בכל הנוגע לגובה הפיצוי אותו תובע
9 הגוזר מאת הצד השלישי, מאחר ובהתאם לסעיף 56(ב) לחוק זכות יוצרים שאלת תום ליבו
10 של התובע הינו אחד השיקולים הרלוונטיים לקביעת גובה הפיצוי.

11 מעבר לנדרש אוסיף כי לדעתי, מאחר ודיאז היא זו שהעלתה את טענת היעדר ההרשאה של
12 חלילית כטענת הגנה, עליה היה מוטל הנטל להוכיח את היעדר ההרשאה. מאחר ודיאז כלל
13 לא הוכיחה טענה זו אלא רק טענה אותה בעלמא, הרי שהיעדרה של הרשאה לא הוכח.

14 למעשה – ההיפך הוא הנכון: נבו אישר בעדותו (עמ' 16 ש' 30-18) כי נתונה היתה לחלילית
15 הסכמת היצרנים בחו"ל לפעולות העיבוד, העריכה והתרגום – ועדותו לא הופרכה.

16 עוד אדגיש עוד כי נראה שטענת היעדר ההרשאה נגועה בקושי של ממש, שכן הוכח שחלילית
17 הינה היבואן הרשמי בישראל של כלי הנגינה הנידונים, ועל כן יש רגליים להנחה שניתנה לה
18 הרשות מאת היצרנים בחו"ל לתרגם לעברית ולפרסם את דפי המידע ביחס לכלים אותם הם
19 מייצרים, זאת משום שיש להם אינטרס בהגברת החשיפה לכלים הנ"ל בקרב הקהל הישראלי,
20 מה שעשוי להוביל להגדלת מחזור המכירות של חלילית וממילא גם של היצרנים בחו"ל.

21 לסיכום סוגיה זו.

22 טענת היעדר ההרשאה:

23 א. אינה טענה רלוונטית, שכן לחלילית קיימת זכות יוצרים בדפי המידע, ועומדת לה זכות
24 תביעה טובה ועצמאית כלפי דיאז, גם אם לא נתקבלה הסכמת הבעלים לגזירה;

25 ב. טענת הגנה היא, ועל הטוען אותה מוטל הנטל להוכיחה. דיאז לא הניחה בפני בית
26 המשפט שום ראיה בעניין זה, ולפיכך כשלה בהוכחת ההגנה.

27
28 טענת ההגנה השניה: מתן הרשאה

29 43. טענת הגנה זו מתמצה בטענה – חלילית ידעה על פירסומי דיאז באתר האינטרנט שלה,

30 הסכימה לפירסומים הנ"ל, ולא עשתה דבר להפסקתם, וזאת עד למועד הודעת הניתוק.

31 לפיכך, מקום לחייב את דיאז בסכום כלשהו בגין תקופה זו.

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

44.

אני סבור כי יש ממש בטענה זו, לפחות באופן חלקי.

עזרי טען בסעיף 71 לתצהירו כי נבו, הוא שהעביר את החומר מאתר חלילית לאתר האינטרנט של דיאז במשך תקופה של 15 שנה. עוד הוסיף עזרי כי חלילית הרשתה את העתקת אתרה לכל המשווקים והסוכנים שלה, וזאת בין היתר משום שהדבר עלה בקנה אחד עם האינטרסים המסחריים שלה.

נבו, בסעיפים 9-11 לתצהירו, שלל גירסה זו.

האמת מצויה, ככל הנראה, אי שם בתווך שבין גירסאות הצדדים.

אכן, לא הוכחה הטענה שנבו עצמו העביר את הפירסומים לאתר האינטרנט של דיאז, כפי שעזרי טוען. ואולם לדעתי הוכח ברמה הנדרשת במשפט האזרחי כי חלילית ידעה על ההעתקה שביצעה דיאז ועל פירסום דפי המידע באתר האינטרנט שלה והסכימה לה, או שלכל הפחות – דיאז סברה בתום לב, נוכח התעלמות חלילית, כי הרשות להעתיק את פירסומי חלילית נתונה לה.

מסקנה זו עולה מעדויותיהם של ע.ת/ 2 מר שלמה שכטר ושל של ע.ה.3/ מר גבי דוד דרמר.

מר שכטר העיד (עמ' 32 ש' 7) כדלקמן:

"יש לך אתר לחנות שאתה מנהל ?

ת. כן.

ש. האם אתה מעלה תכנים דומים לחלילית ?

ת. הייתה תקופה שעשינו את זה. ברגע שהתחלנו לעבוד עם חלילית

בצורה רצינית התחלנו לעלות והעתקנו תכנים מהאתר. בעיקר

תיאורים של המוצרים. הם פנו אלינו ואמרו לנו שזה לא מקובל

ושהם מבקשים שנסיר את זה.

ש. מתי פנו אליכם?

ת. כמה פעמים. בשנתיים האחרונות הם ממש עומדים על זה.

ש. מתי הפנייה הראשונה הייתה ? ב2013 יכול להיות?

ת. יכול להיות גם קודם. מרגע שהתחלנו לעשות את זה.

ש. נכון להיום יש תכנים מאתר של חלילית?

ת. מקווה שלא. עבדנו מאוד קשה להסיר אותם.

ש. אני מניח שאתה קונה מיבואנים אחרים סחורות, האם מקובל

שאתה מעתיק מהם?

ת. יש ויש. יש יבואנים שלא אכפת להם ויש שלא מעוניינים בזה

ש. אתה יכול לנקוט בשמות של יבואנים שלא אכפת להם?

ת. למשל, מיוזק סנטר, לא אכפת להם. גבעון למשל לא כל כך

אוהבים שמעתיקים בצורה מדויקת.

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ

ש. האם יבואנים אחרים אסרו עליכם בצורה מוגדת עם מכתב
התרעה.

ת. לא קיבלתי מכתב התרעה של עו"ד
ש. האם אי פעם חלילית הוציאה הנחיות מה מותר להעתיק ומה
לא.

ת. לא
ש. אני מציג לך מייל נספח 4 לתצהיר. מה-28.05.2015. האם זה
נשלח אליך?

ת. אני חושב שכן.
ש. זאת הייתה הפעם הראשונה שקיבלת התרעה כתובה מחלילית
ת. במאי 2015?

ש. מציג לך שוב את המייל.
ת. קיבלנו מייל כזה, להגיד לך מתי אני לא יודע זה לא היה הפעם
הראשונה."

ואילו מר דרמר העיד (עמ' 37 ש' 29 ואילך) כדלקמן:
"ש. אבל יש לך אתר אינטרנט?
ת. אמת.

ש. האם יש לך תכנים שהעתקת מאתר של חלילית?
ת. כן.

ש. האם יש לך הרשאה מחלילית ?
ת. שום דבר פורמלי, הם ביקשו ממני גם לשנות את התכנים ואנחנו
עושים את זה בהדרגה זה לא משימה פשוטה.

ש. מתי ביקשו ממך לשנות ?
ת. לא זוכר במדויק, ניראה לי לפני כמה חודשים.
ש. אני מפנה אותך לנספח 4. האם קיבלת את המייל הזה מחלילית

?
ת. כן.
ש. האם זאת הפעם הראשונה שפנו אליך לגבי התכנים באתר?

ת. אני לא זוכר. אני חושב שכן. אני לא שולל את זה.
ש. אתה קונה גם מיבואנים אחרים בשוק נכון?
ת. נכון.

ש. האם הם מאשרים להעתיק מהאתר שלהם?

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ

- 1 ת. אין כאן משהו פורמלי, כל עוד לא אמרו כלום זה מה שאנחנו
2 עושים.
3 ש. זאת אומרת, בנוהל רגיל אתה מעתיק ושם באתר שלך כדי למכור
4 עבורם את המוצרים?
5 ת. כן.
6 ש. האם חלילית אמרה לך לשנות הכל עד תאריך מסוים?
7 ת. לא. אמרו לי לשנות תכנים. בלי זמנים.
8 ש. האם הציגו לך מסמך שאומר מה לשנות?
9 ת. לא. זה מובן מה מבקשים. לשכתב. אי אפשר להעתיק."
10 45. הנה כי כן, מדבריהם של עדים אלה עולה כי במשך שנים ארוכות נהגו להעלות לאתרי
11 האינטרנט שלהם חומרים שפירסמה חלילית ולהעתיקם, וחלילית לא מצאה לנכון לפנות
12 אליהם בעניין, ולא דרשה מהם להסיר את הפירסומים. פניה ראשונה בעניין זה אליהם רק
13 לאחר הגשת תביעת חלילית, ולכל היותר מספר חודשים לפני עדותם. לא ניתן לשלול כי פניות
14 אלה הינן תוצר של משפט זה, אשר גרם לחלילית לעמוד על אכיפת זכות היוצרים שלה בדפי
15 המידע.
16 המדובר בשתי עדויות אובייקטיביות, של עדים שאינם קשורים האחד לשני, ושאינם להם שום
17 אינטרס בתובענה זו, בוודאי לא לטובת דיאז, ואינני מוצא לנכון לפקפק בהן.
18 יתירה מכך, לחלילית היה אינטרס ישיר כי סוחרים המוכרים מוצרים שהיא מייבאת יביאו
19 בפני לקוחותיהם את תכונותיהם של הכלים באופן שהיא עצמה ערכה, שכן יש בכך כדי להוות
20 פוטנציאל לגידול במחזור המכירות שלה.
21 לכן, אין להניח שהתייחסותה של חלילית להעתקות דיאז היתה שונה מאשר העתקותיהם של
22 עדים אלה.
23 46. אשר על כן אני קובע כי הוכח שחלילית ידעה על העתקת הפירסומים שפירסמה באתר
24 האינטרנט שלה על ידי דיאז, והתעלמה מכך. כמובן שאין התעלמות זו עולה כדי מתן רשיון
25 להעתקות אלה, כאמור בהוראת 37 לחוק זכויות יוצרים, מאחר ורשיון כזה טעון חוזה בכתב.
26 ואולם, כפי שיובהר בפרק הבא - יש בכך כדי להצדיק את דחית התביעה לפיצוי בגין הפרת
27 זכות היוצרים של חלילית ביחס לתקופה שעד למועד הודעת הניתוק.
28 שונים הם פני הדברים כאשר לתקופה שממועד הודעת הניתוק ואילך. ממועד זה ואילך כלל
29 לא יכול היה להיות לדיאז ספק כי חלילית אינה מסכימה להמשך הפירסום באתר האינטרנט
30 שלה, והיה עליה להוריד את אתרה מהמרשתת ולפעול לשינוי ותיקון הפירסומים. מעת שלא
31 עשתה זאת היא חייבת בפיצוי חלילית בגין הפרת זכויות היוצרים שלה לתקופה שממועד
32 הודעת הניתוק ועד ליום 28.8.2013, הוא המועד הקובע בהתאם להסכמה הדיונית אשר ניתן

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

לה תוקף של פסק דין חלקי על ידי בית המשפט המחוזי, דהיינו תקופה של כ – 15 חודשים.
לא הוכחו הפרות לאחר מועד זה.
47. נוכח ממצא זה אינני מוצא לנכון להתייחס להגנה נוספת אשר העלתה דיאז – הגנת "מפר תמים" לפי סעיף 58 לחוק זכות יוצרים, דהיינו – הטענה כי דיאז לא ידעה ולא יכלה לדעת על קיום זכות יוצרים של חלילית בפירסומים באתר. הגנה זו, ככל שעומדת לדיאז – ואיני מביע כל עמדה ביחס לכך – נשללת ממילא מיניה וביה ממועד הודעת הניתוק ואילך.
כמו כן אני דוחה את טענת דיאז בדבר קיזוז הנזקים שנגרמו לה עקב הצורך בשינוי אתר האינטרנט שלה. מעת שהוכח כי לחלילית זכות יוצרים בפירסומיה ודיאז הפרה אותם, החל ממועד הודעת הניתוק, הרי שהמדובר במעשה מתבקש ונדרש שאיננו בר – תביעה.

הסעד לו זכאית חלילית בגין הפרת זכות היוצרים

48. סעיף 56 לחוק זכות יוצרים קובע פיצוי בלא הוכחת נזק בגין הפרת זכות יוצרים בסך של 100,000 ₪.
סעיף 56(ב) חוק זכות יוצרים מפרט שורה של שיקולים אשר רשאי בית המשפט להביא בחשבון בעת קביעת גובה הפיצוי.
בכל הנוגע לשיקולים להחמיר עם דיאז עומדים השיקולים של משך ההפרה – 15 חודשים – שהינה תקופה ארוכה למדי, העובדה שמדובר בהפרה מאסיבית למדי של זכות היוצרים של חלילית ולכן חומרת ההפרה הינה גבוהה, וכן חוסר תום הלב בו נגוע דרך הילוכה של דיאז בכך שנמנעה מלהסיר את הפירסומים לאחר הודעת הניתוק על אף דרישה חד משמעית של חלילית, מה שאילץ את חלילית לפנות לבית המשפט לשם קבלת סעד בעניין.
מנגד, לא הוכח שהמשך הפירסומים פגע בחלילית פגיעה כלכלית כלשהי, או כי דיאז הפיקה רווח מהפירסום גרם להפקת רווח לדיאז, לו היא לא היתה זכאית. בנוסף, עומד לחובת חלילית השיהוי בו נגוע דרך הילוכה, בכך שפנתה לבית המשפט לראשונה רק 13 חודשים לאחר מועד הודעת הניתוק.
בנוסף, נוכח הממצא העובדתי המפורט לעיל כי חלילית ידעה על העתקת דיאז את פירסומיה ונמנעה מלפעול בעניין עד למועד הודעת הניתוק, הרי שאני סבור כי חלילית אינה זכאית לפיצוי כלשהו בגין הפרת זכות יוצרים, ביחס לפירסומים באתר דיאז בתקופה שעד למועד זה.
זאת ועוד, יש ליתן משקל גם לכך שחלילית התירה ללקוחות אחרים שלה להעתיק את דפי המידע אל אתרי האינטרנט שלהם (אם כי בשלב מסויים היא דרשה גם מהם לשנות את דפי המידע), והיא נקטה באמצעי אכיפה משפטיים בעניין רק כפי דיאז.

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

**ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ**

1 כמו כן, אני סבור כי המדובר במעשה אחד מתמשך, דהיינו מסכת אחת של מעשים - ולכן
2 המדובר בהפרה אחת (סעיף 56(ג) לחוק זכות יוצרים), ולא בריבוי הפרות.
3 בעניין זה ר' ת.א. (חיי) 16-07-2017 **שחידם נ' שתאדה** (2017) והפסיקה הרבה המובאת שם,
4 בסעיף 6.5 המלמד כי המבחן איננו מספר האקטים המפרים אלא סוג ההפרה, וכן ר' ע'
5 אשכנזי "פיצויים ללא הוכחת נזק", "יוצרים זכויות – קריאות בחוק זכויות יוצרים", בעמ'
6 597, שם נאמר:
7 "במסגרת מסכת אחת יכללו, באופן עקרוני, הן הפרות שונות של
8 זכויות באותה יצירה והן הפרות של זכויות בכמה יצירות. עם זאת,
9 יש להראות זיקה בין המעשים השונים הן בזמן והן במקום"
10 לאחר ששקלתי את כלל השיקולים הנוגעים לעניין אני מעמיד את הפיצוי לו זכאית חלילית
11 בראש זה על הסך של 50,000 ₪.
12

אחריות אישית של עזרי

13 49. בכל הנוגע לחוב השוטף אינו רואה למקום להטיל על עזרי אחריות אישית כלשהי לפירעון
14 החוב. המדובר בחוב שנוצר עקב יחסים עסקיים שוטפים בין שתי החברות – חלילית ודיאז -
15 ולא הוכחה כל נסיבה המצדיקה את הרמת המסך או ייחוס חוב של דיאז לעזרי באופן אישי.
16 בכל הנוגע לראש הפיצוי בגין הפרת זכות היוצרים – המדובר באתר האינטרנט של דיאז,
17 המצויה בשליטתו המוחלטת של עזרי. עזרי הוא זה שיכול לקבוע מה יפורסם באתר ומה יוסר
18 ממנו. לפיכך, העוולה נעשתה גם על ידיו, ויש מקום לחייבו באופן אישי בתשלום סכום הפיצוי
19 בראש זה.
20 בעניין זה ר' ע"א 9678/05 **חב' בתימו בע"מ נ' ARRABON HK LTD.** (2008).
21
22

סיכום

23 50. נוכח כל האמור לעיל אני קובע כדלקמן:
24
25 תביעת חלילית בת.א. 12749-06-13 מתקבלת בחלקה.
26 אני מחייב את דיאז לשלם לחלילית את הסך של 75,676 ₪.
27
28 בנוסף אני מחייב את דיאז ועזרי, יחד ולחוד, לשלם לחלילית את הסך של 50,000 ₪.
29 הסכומים הנ"ל ישאו הפרשי הצמדה וריבית כדין ממועד הגשת התביעה ועד למועד התשלום
30 בפועל.
31
32

בית משפט השלום בראשון לציון בפני כב' השופט רפי ארניה

ת"א 12749-06-13 חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ נ' דיאז כלי נגינה בע"מ ואח'
ת"א 15403-11-14 דיאז כלי נגינה בע"מ נ' חלילית פ. גרינשפון ובניו בע"מ

1 עוד אוסיף כי בכתב התביעה חלילית תבעה סכום של 130,000 ₪ בגין "נזקיה הממוניים
2 והבלתי ממוניים". חלילית לא חזרה על דרישה זו בסיכומיה, ויש לראות טענה זו כטענה
3 שנזנחה, ודינה להידחות, קל וחומר כאשר טענה זו לא הובהרה לפרטיה ובוודאי שלא הוכחה.
4
5 תביעת דיאז בת.א. 15403-11-14 נדחת.

6
7 כמו כן, אני מחייב את דיאז ועזרי, לשאת יחד ולחוד בהוצאות המשפט של חלילית, ובנוסף,
8 לשאת בשכ"ט עו"ד בשיעור של 20% מהסכום הפסוק הכולל. אין חיוב במע"מ.

9
10 זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז – לוד, תוך 45 יום.

11
12 ניתן היום, כ"ג אייר תשע"ח, 08 מאי 2018, בהעדר הצדדים.

14 רפי ארניה, שופט

15

16

17